

طرح درس

۱. عنوان درس: تحلیل و نقد شعر و نثر از آغاز تا پایان دوره اموی (کارشناسی ارشد)
۲. شماره درس:
۳. تعریف: در دوره جاهلی، اسلامی، اموی، انبوهی از شعرا، خطبا و نویسندگان توانمند به نبوغ رسیدند و آثار درخشانی از خود به یادگار نهادند. افزون بر آن تحولات، مکاتب و رویکرهای نوینی در شعر و نثر عربی به ویژه در دوره اموی پدید آمد که به ظهور نقائص، شعر سیاسی، شعر شیعی، فن ترسل و... انجامید.
۴. منابع:
شوقی ضیف، الفن و مذاهبه فی النثر الفنی
الأدب الجاهلی قضایا وفنون ونصوص، حسینی عبد الجلیل یوسف
المجانی الحدیثه، لوییس شیخو
زکی مبارک، النثر الفنی فی القرن الرابع الهجری
انبیس المقدسی، تطور الأسالیب النثریه فی الأدب العربی
۵. اهداف:
آشنایی دانشجویان با سیر تحول انواع شعر و فنون نثر عربی در دوره های جاهلی، اسلامی و اموی و نیز آشنایی با رویکردها و تحولاتی که در شعر و نثر عربی این دوره ها پدید آمد.
۶. تعهدات دانشجوی
نقد و تحلیل نمونه هایی از متون شعر و نثر این دوره ها مثل:
نمونه هایی از اشعار جاهلی
نمونه هایی از اشعار اسلامی
نمونه هایی از اشعار اموی
نمونه هایی از اشعار کلام نبوی و علوی
نمونه هایی از خطبه ها
نمونه هایی از نثر فنی
۷. پیش نیازها*
۸. شیوه محاسبه نمره
الف) فعالیت های مستمر کلاسی
ب) پروژه علمی
ج) امتحان پایانی

عزت ملا ابراهیمی
استاد درس

تقویم آموزشی درس تحلیل و نقد نظم و نثر از آغاز تا پایان دوره اموی

عنوان بحث	هفته / جلسه
بیان توضیحاتی راجع به تحولات و رویکردهای شعر عربی در دوره های جاهلی، اسلامی، اموی	اول
بیان توضیحاتی راجع به تحولات و رویکردهای نثر عربی در دوره های جاهلی، اسلامی، اموی	دوم
بیان توضیحاتی راجع اقسام شعر و نثر عربی در دوره های جاهلی، اسلامی، اموی	سوم
نقد و تحلیل نمونه هایی از اشعار جاهلی (صاحبان معلقات)	چهارم
نقد و تحلیل نمونه هایی از اشعار جاهلی (شعرای درباری)	پنجم
نقد و تحلیل نمونه هایی از اشعار اسلامی (آغاز بعثت)	ششم
نقد و تحلیل نمونه هایی از اشعار اسلامی (دوره خلفای راشدین)	هفتم
نقد و تحلیل نمونه هایی از اشعار اموی (نقائض و بیان علل پیدایش آن)	هشتم
نقد و تحلیل نمونه هایی از اشعار اموی (شعر سیاسی و بیان علل پیدایش آن)	نهم
نقد و تحلیل نمونه هایی از اشعار اموی (شعر شیعی و بیان علل پیدایش آن)	دهم
نقد و تحلیل نمونه هایی از نهج البلاغه	یازدهم
نقد و تحلیل نمونه هایی از خطبه های جاهلی	دوازدهم
نقد و تحلیل نمونه هایی از خطبه های دوره اسلامی	سیزدهم
نقد و تحلیل نمونه هایی از خطبه های دوره اموی	چهاردهم
نقد و تحلیل نمونه هایی از نثر فنی بیان توضیحاتی درباره پیدایش آن	پانزدهم
نقد و تحلیل نمونه هایی از فن ترسل و بیان توضیحاتی درباره پیدایش آن	شانزدهم